

Handlingsplan mot Våldsbejakande extremism

Antagen av kommunstyrelsen 2016-xx-xx

Innehållsförteckning

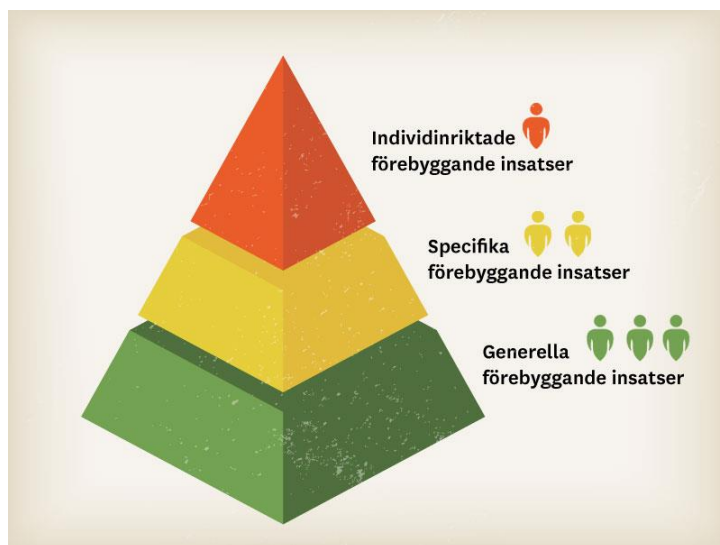
1	Bakgrund och inriktning på arbetet	3
2	Ansvar	4
3	Samverkan	5
4	Utbildning av medarbetare i Nyköpings kommun	5
5	Särskilda insatser	6
6	Stöd till anhöriga.....	6
7	Lokal lägesbild	7

1 Bakgrund och inriktning på arbetet

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål.

De inriktningar av våldsbejakande extremism som för närvarande förekommer i det svenska samhället är i huvudsak högerextremism inom vit makt-miljöer, vänsterextremism samt islamistisk extremism.

I arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism har Sverige valt att utse en nationell samordnare för att hålla ihop arbetet. Den nationella samordnarens uppdrag är bland annat att verka för att öka kunskapen om Våldsbejakande extremism och att främja utvecklingen av förebyggande metoder samt att förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer. Den nationella samordnaren har definierat tolv rekommendationer att utgå ifrån vid upprättandet av lokala handlingsplaner mot våldsbejakande extremism. Den lokala handlingsplanen ska hjälpa kommunen och dess medarbetare att upprätta och konkretisera ett långsiktigt förebyggande arbete mot Våldsbejakande extremism. På så sätt ska demokratin värnas. Samverkan ska ske med berörda verksamheter inom kommunen och berörda aktörer utanför den kommunala organisationen.

Generella förebyggande insatser:

En bred insats för alla barn och unga i samhället. Det handlar till exempel om att arbeta med grundläggande värderingar och om allas lika värde och mänskliga rättigheter. När man arbetar med alla unga, inte bara specifika riskgrupper, kommer några ur riskgrupperna att fångas upp. Ett brett spektrum av yrkesverksamma inom t ex skola, fritids- och ungdomsverksamhet, förskola, hälsovård och föreningar bedriver ett generellt förebyggande arbete. Exempel i Nyköping: Förskola och skola, fritidsgårdarnas aktiviteter och annat arbete som sker dagligen i divisionerna i Nyköpings kommun.

Specifika förebyggande insatser:

En mer målinriktad insats mot specifika problem eller unga i riskgrupper. Insatsen är resursorienterad och siktar på att erbjuda attraktiva alternativ. Skolpersonal, socialarbetare, poliser och andra som samverkar lokalt arbetar på den här nivån. Exempel: Riktade insatser som t.ex. uppsökande verksamhet av ungdomsstödjare, Toleransprojektet.

Individinriktade förebyggande insatser:

En insats som riktar sig mot den enskilda individen som har ett riskbeteende. Insatsen går ofta hand i hand med förebyggande insatser mot riskgrupper. Insatsen kan handla om att utreda, anpassa erbjudanden och åtgärder som t ex mentorer, stödpersoner, undervisningsstöd, praktikplats eller arbete. Pedagoger, socialarbetare, mentorer m fl. är exempel på yrkesgrupper som arbetar med enskilda unga. Exempel: Sociala insatsgrupper (SIG).

2 Ansvar

Ansvar för att leda och samordna arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism i Nyköpings kommun ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. En kommunal strategisk samordningsfunktion finns hos Räddning och säkerhet. Uppdraget är att på en strategisk nivå leda och samordna arbetet mot våldsbejakande extremism både internt och med externa parter och att ge stöd åt divisionerna. Funktionen är också kontaktytan mot den nationella samordnaren.

Den kommunala samordnarens roll är i punktform att:

- hålla kontakt med polisen för att ha en aktuell lägesbild
- vara informationskanalen och direktkontakt in och ut från kommunen gentemot polisen och säkerhetspolisen
- sammankalla ett internt kommunalt VBE-nätverk som gemensamt fördelar ansvar för omvärldsbevakning, kunskapsinhämtning och planerar för kompetensutveckling
- säkerställa informationsdelning till berörda aktörer inom kommunen, det vill säga utvalda nyckelpersoner inom social-och äldreomsorgförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen
- stödja de verksamheter som berörs av frågan i sitt arbete
- medverka till att medarbetare, chefer och förtroendevalda utbildas.
- följa upp arbetet
- säkerställa att kommunen har en tydlig och saklig information och kommunikation med medborgarna

Inom arbetet mot våldsbejakande extremism ingår att bevaka och följa utvecklingen regionalt, nationellt och internationellt inom området. Nyköpings kommun har ett nära samarbete med andra kommuner för utbyte av erfarenheter, information och metoder. Samordningsfunktionen ska använda de befintliga förebyggande forum som finns så långt det går. Samtliga divisioner har inom sina respektive områden ett ansvar att arbeta med frågor kring våldsbejakande extremism samt att tillse att tillräckliga resurser avsätts för det förebyggande arbetet. Arbetet mot våldsbejakande extremism är en del av det brottsförebyggande arbetet varför de normala systemen så långt som möjligt ska användas.

3 Samverkan

Nödvändiga samverkansaktörer i kommunens breda, kontinuerliga, förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism är skola (BUK), socialtjänst (DSO), fritidsverksamhet, kommunens säkerhetsavdelning (Räddning och säkerhet), polis och SÄPO. Redan existerande samverkansformer inom Nyköpings kommun som ska ses som resurser i arbetet och som kan behandla frågor som rör Våldsbejakande extremism är bland annat Nyköpings kommuns säkerhetsgrupp och styrgrupp Säkerhet samt sociala insatsgrupper. Ett internt nätverk som verkar mot Våldsbejakande extremism i kommunen behöver skapas. Någon form av förebyggande samverkan med andra aktörer i samhället, t.ex. Länsstyrelsen, bostadsbolag, religiösa samfund, idrottsföreningar, ungdomsföreningar och övriga civila samhället, kommer vid behov att ske.

4 Utbildning av medarbetare i Nyköpings kommun

Avgörande för ett framgångsrikt arbete är att kunskapsnivån inom området höjs. Verksamheter i Nyköpings kommun som berörs av våldsbejakande extremism behöver därför utbildningsinsatser. Genom ökad kunskap och utbildning av berörda förvaltningar och funktioner kan fler individer fångas upp. I första hand är det personal i första linjen i kommunen som behöver utbildning, t.ex. lärare, förskollärare, fritidsgårdspersonal, personal inom socialförvaltningen etc.

På nationella samordnarens hemsida <http://www.samordnarenmotextremism.se/> finns ett metodmaterial som heter Samtalskompassen. Utbildningsmaterialet innehåller kunskap om olika extremistmiljöer, stöd för dialog med unga samt stöd för samverkansgrupper ute i landet. Materialet syftar till att förebygga radikaliserings hos unga genom att, med hjälp av stödjande och förebyggande samtal, stärka ungas motståndskraft mot extrema budskap och erbjuda andra vägar till inflytande och kan användas av alla som arbetar med unga. Detta utbildningsmaterial

kan vara tillräckligt för vissa personalkategorier i kommunen. Varje division behöver identifiera vilka generella utbildningsbehov som finns. Varje division behöver också identifiera om det finns behov av fördjupad utbildning för vissa nyckelpersoner eller – grupper, t.ex. för att kunna ge stöd till anhöriga. Den strategiska samordningsfunktionen ansvarar för att, tillsammans med VBE-nätverket, ta fram en plan för kompetensutvecklingen inom området.

5 Särskilda insatser

Särskilda insatser för att nå framgång behövs. Ett exempel är språkintröduktion/gymnasiet. Vilka insatser som behövs i just det exemplet utreds av ledningen för språkintröduktion tillsammans med den strategiska samordningsfunktionen och VBE-nätverket.

6 Stöd till anhöriga

Oroliga anhöriga eller närstående ska enkelt kunna ta del av information om stöd från kommunen via hemsidan. Stöd till föräldrar är en mycket viktig del i arbetet.

En nationell stödtelefon drivs av Röda korset på uppdrag av nationella samordnaren. Dit kan anhöriga, kommuner och organisationer vända sig för att få information, rådgivning och stöd.

Telefonen är öppen på vardagar 9-15 och övriga tider kan man lämna meddelande för att få bli uppringd. Man ringer anonymt och samtalet syns inte på telefonräkningen. Numret är 020-100 200.

Om man misstänker exempelvis att ett brott planeras eller att någon är på väg att resa utomlands för att strida med extremistiska grupper bör man omgående ta kontakt med polisen på 114 14. Om man känner oro för ett barn eller en ungdom ska man göra en orosanmälan till socialtjänsten.

Föräldrastöd finns att tillgå på olika sätt genom kommunens (DSO:s) försorg och perspektivet Våldsbejakande extremism finns med i det förebyggande arbetet.

En viktig och grundläggande förutsättning i det förebyggande arbetet är att skapa goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar med bra skolor, attraktiva boenden, god fritid och möjligheter till vidareutbildning och sysselsättning.

7 Lokal lägesbild

Det är av stor vikt att kommunen arbetar för att ha en uppdaterad lägesbild. Detta sker i samverkan med polisen. Lägesbilden ska innehålla information om högerextremismen inom vit makt-miljön, vänsterextremismen och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön, dess närvaro och aktiviteter. Genusperspektivet har stor betydelse för insatserna och vid framtagande av konkreta åtgärder spelar det en viktig roll för att kunna målgruppsanpassas. Arbetet måste följas upp och utvärderas kontinuerligt och lägesbilden uppdateras för att metodutveckling ska kunna ske.